

มณฑป กรุดเจริญ เรียบเรียง

หลังเกือบเอาชีวิตไม่รอดจากพิษของสารเคมี ที่ใช้จำนวนมากในไร่ยาสูบ พงษ์ จันทรเขียว รู้ว่าหากยังทำต่อไปวันข้างหน้าอาจถึงชีวิต จึงเลิกทำการเกษตรที่ปลูกพืชชนิดเดียวเพราะต้องใช้สารเคมีจำนวนมากในการดูแลรักษาและเพิ่มผลผลิต หันมาทำเกษตรผสมผสานที่มีผลผลิตหมุนเวียนให้เก็บเกี่ยวตลอด เพื่อลดการใช้สารเคมีจนสามารถเข้าสู่การทำเกษตรอินทรีย์ ได้ในที่สุด

พงษ์ เล่าว่า “ไปปลูกยาสูบอยู่ที่เชิงรายน ใช้สารเคมีมากละองซึมเข้าสู่ร่างกายจนเกือบเสียชีวิต จึงกลับมาทำสวนผสมที่สระแก้วเมื่อปี 2530 แรกๆใช้สารเคมีอยู่บ้างแต่ใช้น้อยมากเพราะกลัวจะป่วยอีก พอถึงปี 2537 เลิกใช้เด็ดขาดตั้งใจที่จะทำเกษตรอินทรีย์”

สวนผสมผสานแห่งนี้ ทำนาข้าว แปลงผัก ปลูกไม้ผล พืชสมุนไพร สร้างรายได้หมุนเวียนประมาณวันละ 300 กว่าบาท ซึ่งการทำเกษตรอินทรีย์ของ พงษ์ เป็นที่ยอมรับในพื้นที่จนได้เข้าร่วมกับคณะทำงานหลายหน่วยงานในการทำโครงการเกษตรอินทรีย์ และได้เข้าเป็นหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดินเมื่อปี 2548

สวนผสมแห่งนี้ยังได้รับการคัดเลือกให้เป็น ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ที่ทำเกษตรอินทรีย์ปราศจากสารเคมีทางการเกษตรทุกชนิด ด้วยการใส่สารเร่งพด.ของกรมพัฒนาที่ดินในการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และสารไล่แมลงศัตรูพืชไว้ใช้เอง ในขณะที่ราคาปุ๋ยกำลังสูงขึ้น พงษ์ บอกว่า “วิกฤตินี้เป็นโอกาสที่เราจะรู้จักหันมาเรียนรู้การทำปุ๋ยไว้ใช้เอง เราในฐานะที่เป็นผู้ผลิตต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของตัวเองก่อน สารอินทรีย์เราไม่ต้องป้องกันตัวไม่เกิดอันตราย และวัสดุที่ใช้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในประเทศเรามีมหาศาล อย่าเผาทิ้ง เหมือนเป็นการเผาชีวิตตัวเอง และยังเผาชีวิตคนอื่น ๆ ด้วย”

สำหรับปุ๋ยที่ใช้ในสวนผสมแห่งนี้ พงษ์ เรียกว่า ปุ๋ยชีวภาพแห้ง ส่วนผสมหลักประกอบด้วย มูลสัตว์ 1 ส่วน รำ 1 ส่วน แกลบเผา 1 ส่วน เสริมด้วย เปลือกไข่ เมล็ดผลไม้ เปลือกถั่ว พวกนี้บดละเอียด นำมาคลุกเข้าด้วยกัน จากนั้น ใช้น้ำ 20 ลิตร ผสมด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำ 2 ช้อน กากน้ำตาล 2 ช้อน คนให้เข้ากันรดกองปุ๋ย แล้วตักใส่ครึ่งถุงปุ๋ยมัดปากถุงวางนอนไว้ในที่ร่ม ทิ้งไว้ให้ความร้อนลดลงประมาณ 1 สัปดาห์

อัตราการใช้ในสวนแห่งนี้ซึ่งพื้นที่เป็นดินทราย ในนาข้าวใช้ 500-1,000 กก./ไร่ แปลงผักหากไม่เคยปรับปรุงใช้ 3-4 กก./1 ตร.ม. ใส่ลงในแปลง รดด้วยน้ำผสมปุ๋ยอินทรีย์น้ำ โดยผสมในบัวรดน้ำ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ 3 แก้ว กากน้ำตาล 1 ช้อน รดลงแปลงและคลุกดินให้เข้ากัน คลุมด้วยฟางหรือพลาสติกไม่ให้ถูกแสงแดด 1 สัปดาห์ เพื่อบ่มดินให้จุลินทรีย์เจริญเติบโต

นอกจากเรื่องของการทำเกษตรอินทรีย์แล้ว อีกเรื่องที่ พงษ์ แนะนำคือการทำเตาเผาเอนกประสงค์ที่ใช้เผาถ่าน ชี้เลื่อย แกลบ ทำน้ำส้มควันไม้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแนวตั้ง ขนาดเล็ก เคลื่อนย้ายได้ง่าย ลงทุนต่ำ ซึ่งใครสนใจเข้าสามารถมาเรียนรู้ได้ที่นี้

ถึงแม้จะมีรายได้ไม่มากนักแต่ พงษ์ จันทรเขียว สามารถพึ่งตนเองได้ โดยการน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ด้วยการใช้จ่ายแต่พอเพียง กินอยู่อย่างพอเพียง มีการออม และประหยัด มีเหตุผลในการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ที่รอบคอบ ดำเนินชีวิตด้วยความอดทนมีความเพียร และมีสติปัญญาเพื่อให้อาจปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ พงษ์ฝากไว้ว่า “ในยุคที่น้ำมันแพง ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต เราต้องถอยหลังกลับมาถอยไปดูว่าในอดีตเขาอยู่ได้อย่างไร แล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม”

สนใจเยี่ยมชม ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของ พงษ์ จันทรเขียว ติดต่อได้ที่ 26 หมู่ที่ 4 บ.หนองหัวช้าง ต.ช่องกลุ่ม อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว โทร.086 148 0097

